

Kauno miesto (Nr.15)
savivaldybės rinkimų komisijos
2015 m. vasario 18 d.
sprendimo Nr. 6
priedas

**KAUNO MIESTO (NR.15) SAVIVALDYBĖS RINKIMŲ
KOMISIJOS SUDARYTOS TYRIMO GRUPĖS
IŠVADA**

Dėl kandidatės į Kauno miesto savivaldybės tarybos narius Onos Balžekienės
galimo Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo pažeidimo
(nurodyti asmens, galimai pažeidusio Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (štraipsnio nuostatus, vardą, pavardę)
2015-02-17
Kaunas

2015 02 04 d. Kauno miesto savivaldybės Nr.15 rinkimų komisija gavo raštu Nr.2-218 (2.10.V) iš Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) persiūtą informaciją apie tai, kad 2014 m. gruodžio 5-6 dienomis į Kauno miesto gyventojų pašto dėžutes buvo platinama knygelė su receptais ir kandidatės į Kauno miesto savivaldybės tarybos narius Onos Balžekienės šaržu. Ši informacija nebuvo pažymėta pagal teisės aktų reikalavimus, nustatytus politinei reklamai žymėti.

*Nurodyti tyrimo pagrindą (kaip, kada, iš ko gauta informacija apie galimą rinkimų ar rinkimų teisę turinčių asmenų galimo papirkimo faktą).
Atskleisti informacijos turinį.*

Savivaldybių tarybų politinė rinkimų kampanija prasidėjo 2014 10 01d. Galimo papirkimo veiksmai buvo atliekami tuo metu numatomos kelti kandidate į Kauno miesto savivaldybės tarybos nares O.Balžekienės naudai. Galimas papirkimas remiantis pateikiama informacija buvo vykdomas O.Balžekienės. Informacija grindžiama gautais faktiniais duomenimis, bei O.Balžekienės pateiktu paaiškinimu.

Nurodyti, kada prasidėjo politinė rinkimų kampanija, kieno naudai buvo atliekami galimo papirkimo veiksmai, ar galimų papirkimų įvykdė numatomas kelti kandidatui asmuo, ar numatomas išsikelti kandidatui asmuo, kandidatas. Nurodyti, kur pagrindžiama ši informacija.

Galimo papirkimo fakto tyrimą atliko 2014 12 04 d. Kauno miesto savivaldybės Nr.15 rinkimų komisijos sprendimu sudarytu galimo papirkimo faktų tyrimo grupė, susidedanti iš Mindaugo Biliaus (grupės vadovas), Indrės Pocevičienės, Valentino Markevičiaus.

Kas atliko galimo papirkimo fakto tyrimą (nurodyti tyrimo grupės sudarymo datą, narius).

2014 12 5-6 dienomis į Kauno miesto gyventojų pašto dėžutes buvo išplatinta 18 000 vienetų kulinarinių receptų knygelių ant kurių buvo pavaizduotas O.Balžekienės šaržas.

Aprašomos faktinės aplinkybės, nurodytos pirminėje informacijoje (nurodant datas, laiką, vietas ir pan.).

Tyrimo grupė išanalizavo iš VRK gautą medžiagą, kuri tyrimo grupės manymu buvo pakankama ir išsami, siekiant priimti sprendimą. Taip pat tyrimo grupė patikrino internete skleidžiamą informaciją, kurioje vaizduojamas O.Balžekienės šaržas, atkreipiant dėmesį į tokios informacijos pateikimo periodiškumą, žymėjimą ar tokia informacija yra politinė reklama. Taip pat buvo kreiptasi į O.Balžekienę prašant patikslinti tyrimo grupės turimą informaciją.

Nurodyti, kada ir kokius veiksnius atliko tyrimo grupė siekdama gauti informaciją patvirtinančią arba paneigiančią galimo papirkimo faktų ir aplinkybes.

Atliekant tyrimą buvo įvertinti O.Balžekienės atsakymai, gauti pagal VRK ir tyrimo grupės pateiktus klausimus, bei patikrinta internete skleidžiama informacija, kurioje naudojamas O.Balžekienės šaržas. Įvertinus surinktą medžiagą galima konstatuoti, kad 2014 m. gruodžio 5-6 dienomis į Kauno miesto gyventojų pašto dėžutes buvo platinama receptų knygelė ant kurios buvo pavaižduotas O.Balžekienės šaržas. Ši knygelė buvo gaminama ir platinama O.Balžekienės iniciatyva, pagaminta 20 000 vienetų, išplatinta 18 000 vienetų. Už gamybą ir platinimą sumokėjo O.Balžekienė, tai sudarė 23639 Lt. O.Balžekienės teigimu šios knygelės platinimas nėra susijęs su dalyvavimu savivaldybių tarybų rinkimuose, leidinyje nėra skatinimo rinkėjams balsuoti už O.Balžekienę.

Tyrimo grupė įvertino leidinį, kurio elektroninę versiją galima aptikti šiuo adresu: <http://www.mazimokesciai.lt/images/stories/cia-priejo-ona-ir-palinkejo-skaniu-svenciu-2014.pdf> Šis leidinys nėra pažymėtas, kad tai yra politinė reklama.

Tyrimo grupei patikrinus internete skleidžiamą informaciją, kurioje naudojamas O.Balžekienės šaržas (toks pat kaip ir ant platinomos receptų knygelės) buvo nustatyta, kad 2013 05 09 dienraščio Kauno diena interneto tinklapyje buvo panaudotas toks pat šaržas nepažymėtas jokia žyma (nuoroda: <http://www.want.lt/naujienos/nuomones/cia-priejo-ona-ir-uzdave-dvi-mistes-176405#.VNi4vPmUdqU>).

2013 09 12 dienraščio Kauno diena interneto tinklapyje buvo panaudotas toks pat šaržas, kurio apačioje užrašyta „Nr.5 Ona Balžekienė“ (nuoroda: <http://kauno.diena.lt/naujienos/nuomones/nuomones-kauno-diena/cia-priejo-ona-413512#.VNi4kPmUdqU>). Atkreiptinas dėmesys, kad Nr.5 yra Onos Balžekienės eilės numeris partijos rinkimų sąraše.

2014 11 28 dienraščio Kauno diena interneto tinklapyje buvo panaudotas toks pat šaržas, kurio apačioje užrašyta „Nr.5 Ona Balžekienė“, o pateikiamo teksto pabaigoje pažymėta, kad „Politinė reklama bus apmokėta iš Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio Kauno skyriaus politinės reklamos sąskaitos. Užs.Nr.1318770“ (nuoroda: http://kauno.diena.lt/naujienos/nuomones/nuomones-kauno-diena/cia-priejo-ona-662209#.VNi33_mUdqU).

2015 02 07 dienraščio Kauno diena interneto tinklapyje buvo panaudotas toks pat šaržas, kurio apačioje užrašyta „Nr.5 Ona Balžekienė“, o pateikiamo teksto pabaigoje pateikiamas sekantis tekstas: „Balsuodami už LR liberalų sąjūdį (Nr.26) pažymėkite Oną Balžekienę (Nr.5). „Politinė reklama apmokėta iš LR liberalų sąjūdžio Kauno skyriaus rinkimų sąskaitos. Užs.Nr.1329474“ (nuoroda: <http://kauno.diena.lt/naujienos/nuomones/nuomones-kauno-diena/cia-priejo-ona-673896#.VNi34vmUdqU>).

Atliekant tyrimą taip pat buvo kreiptasi į O.Balžekienę prašant papildomai atsakyti į pateiktus klausimus bei pateikti atsakymus pagrindžiančių medžiagą. O.Balžekienė atsakymuose nurodė, kad dienraštyje „Kauno diena“ leidžiama rubrika „Čia priėjo Ona“, kurioje buvo naudojamas O.Balžekienės šaržas, buvo apmokama asmeninėmis O.Balžekienės lėšomis. Taip pat iš pateiktų atsakymų matyti, kad iki 2014 gruodžio mėnesio knygelės pavidalu receptai nebuvo leidžiami.

Aukščiau išvardinti šaltiniai ir surinkti duomenys patvirtina informaciją, kad buvo platinamas leidinys naudojant O.Balžekienės šaržą, kuris taip pat yra naudojamas O.Balžekienės politinės kampanijos metu rinkimų agitacijai.

Tyrimo grupė konstatuoja, kad savivaldybių tarybų politinė rinkimų kampanija prasidėjo 2014 10 01d. Kauno liberalų skyriaus taryboje 2014 11 26 d. buvo patvirtintas galutinis kandidatų sąrašas, kuris dalyvius pavasarį vyksiančiuose savivaldos rinkimuose. Šiame sąraše nr.5 yra nurodyta Ona Balžekienė. (<http://www.liberalai.lt/lt/skyrius/kauno-skyrius/naujienos/kauno-liberalai-isrikiavo-gretas-savivaldos-rinkimus-4546>). Todėl O.Balžekienės VRK ir tyrimo grupei pateiktas paniškkinimas, kad 2014 gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis pateikė partijos kandidatų sąrašą ir nuo tada O.Balžekienė tapo politinės kampanijos dalyve vertinamas kritiškai. Pastebėtina, kad dar 2014 11 28 d. internetiniame Kauno dienos tinklapyje pateiktame O.Balžekienės šarže su greta esančiu tekstu yra pateikiama ir informacija, kad tai politinė reklama, todėl darytina išvada, kad O.Balžekienės šaržas jau buvo naudojamas rinkimų agitacijai dar iki minimos receptų knygelės išleidimo, o kandidatė, receptų knygelės išleidimo metu laikytina politinės kampanijos dalyve.

Remiantis O.Balžekienės pateiktu paaiškinimu, receptų knygelė ant kurios buvo pavaizduotus O.Balžekienės šaržas, į Kauno miesto gyventojų pašto dėžutes buvo platinama 2014 m. gruodžio 5-6 dienomis, t.y. jau prasidėjus politinei rinkimų kampanijai, bei esant viešai informacijai, kad Ona Balžekienė kandidatuoja į Kauno miesto savivaldybės tarybos narius.

Minima receptų knygelė nepatenka į Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą sąrašą daiktų, kurių neatlygintinas platinimas nėra laikomas rinkėjų ar rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimu, nes jos turinys nėra informacinio pobūdžio, bei todėl, kad ši knygelė kaip mažareikšmis daiktas nebuvo deklaruotas VRRK jos nustatyta tvarka.

Ši knygelė, dalinta kaip dovana, laikytina materialine turine verte, kadangi įprastai spausdintos receptų knygos turi savo vertę, todėl jos platinimas rinkėjams laikytinas rinkėjų papirkimu.

Tyrimo grupė neturi pagrindo manyti, kad minimos receptų knygelės platinimas yra įprastinė O.Balžekienės veikla, kadangi remiantis pateiktais paaiškinimais ši knygelė buvo platinama pirmą kartą.

Kadangi O.Balžekienė yra Kauno miesto savivaldybės tarybos narė, viešas asmuo, ji negalėjo nežinoti, kad rinkimų kompanija jau yra prasidėjusi, ką patvirtina ir užsukomieji straipsniai dienraščio Kauno diena internetiniame tinklapyje, bei kad rinkimų kampanijos metu yra draudžiamas dovanų teikimas rinkėjams, kuris rinkimų kampanijos metu gali būti siejamas su kandidato dalyvavimu rinkimuose. Kadangi O.Balžekienės šaržas tiek anksčiau, tiek dabar yra naudojamas rinkimų agitacijai, todėl receptų knygelės dalinimas, ant kurios yra O.Balžekienės šaržas taip pat laikytinas rinkimų agitacija, o tokios knygelės dalinimas rinkėjams laikytinas dovana, kuria rinkėjai skatinami balsuoti už O.Balžekienę artėjančiuose rinkimuose.

Nurodyti, kokia informacija, paaiškinimai buvo gauti tyrimo grupės atliekant galimo papirkimo fakto ir aplinkybių tyrimą, ar ši informacija patvirtina (paneigia) minimą informaciją.

Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 6 straipsnyje numatyta, jog prasidėjus rinkimų politinei kampanijai, draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis, paslaugomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją ar rinkimų teisę turintį asmenį dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą numatomą kelti kandidatą ar numatamą išsikelti kandidatą į savivaldybės tarybos narius – merus asmenį, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žudėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba numatomų kelti kandidatais asmenų ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę, tyrimo grupė daro išvadą, kad kandidatė į Kauno miesto savivaldybės tarybos narius O.Balžekienė, panaudojant savo šaržą, kuris buvo naudojamas 2012 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu, bei yra naudojamas 2015 m. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu rinkimų agitacijai, prasidėjus rinkimų kampanijai, platinė nepažymėtą politinę reklamą, Ly. leidinį (18 000 vienetų) ant kurio buvo O.Balžekienės šaržas, taip dovanomis skatindami rinkėją balsuoti už ją artėjančiuose rinkimuose, tokiais veiksmais pažeidžiant Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 6 straipsnio nuostatas.

Surašoma išvada, ar nagrinėjamo atveju buvo pažeistos Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 6 straipsnio nuostatos.

Tyrimo grupė siūlo Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka internete paskelbti šią išvadą apie nustatytą papirkimo faktą kartu su kandidato pasižadėjimu laikytis draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis.

Surašomi tyrimo grupės siūlymai (įskaitant tyrimo grupės parengtą išvadą projektui ir, nustatius papirkimo faktą, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka internete paskelbti šią išvadą kartu su kandidato pasižadėjimu laikytis draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis).

Tyrimo grupės nariai:

Mindaugas Bilius

Indrė Pocevičiūtė

Valentinas Markevičius

Registracijos kortelė Nr. RK-05

2015 02 18

Kaunas

**INFORMACIJOS APIE GALIMĄ RINKĖJŲ AR RINKIMŲ TEISĘ TURINČIŲ ASMENŲ
PAPIRKIMĄ**

Kauno miesto savivaldybės Nr.15 rinkimų komisija

Savivaldybės rinkimų komisijos pavadinimas.

2015 02 04 Nr. 2

Informacijos apie galimą rinkėjo ar rinkimų teisę turinčio asmens papirkimo gavimo apygardos rinkimų komisijoje data, eilės numeris.

VRK persiūsta informacija (2015 02 04 d. Nr.2-218 (2.10V))

Informacijos apie galimą rinkėjo ar rinkimų teisę turinčio asmens papirkimo pranešimas arba žaiznis.

2015 02 04

Informacijos apie galimą rinkėjo ar rinkimų teisę turinčio asmens papirkimo perdavimo tyrimo grupei data (ne vėlesnė kaip kiti diena nuo gavimo savivaldybės rinkimų komisijoje dienos), savivaldybės rinkimų komisijos pirmininko parašas.

2015 02 04

Tyrimo grupės vadovo diena ir parašas.

Sprendimas pradėti tyrimą, 2015 02 05

Tyrimo grupės sprendimas pradėti tyrimą arba nepradėti tyrimo. Tyrimo grupės vadovo parašas, data.

Tyrimas pratęstas iki 2015 02 19 d.

Tyrimas pratęstas iki (nurodyti dieną, kuri turi būti ne vėlesnė kaip 21 diena nuo informacijos apie galimą papirkimo faktą gavimo savivaldybės rinkimų komisijoje, savivaldybės rinkimų komisijos pirmininko parašas).

2015 02 17 d.

Tyrimo išvada parengta, pasiekiama tyrimo grupės narių ir perduota savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkui (ne vėliau kaip per 14 dienų nuo informacijos apie galimą papirkimo faktą gavimo savivaldybės rinkimų komisijoje, pratęsimo atveju – ne vėliau kaip per 21 dieną nuo informacijos apie galimą papirkimo faktą gavimo savivaldybės rinkimų komisijoje) nuo informacijos apie galimą papirkimo faktą gavimo savivaldybės rinkimų komisijoje, tyrimo grupės vadovo ir savivaldybės rinkimų komisijos pirmininko parašai).

Savivaldybės rinkimų komisijos sprendimas (pripažinti arba nepripažinti papirkimu).

2015 02 19 d.

Savivaldybės rinkimų komisijos sprendimo, tyrimo išvados ir informacijos apie galimą rinkėjų ar rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimo faktų registracijos kortelės perdavimo Lietuvos Respublikos vyriausybei rinkimų komisijai data, savivaldybės rinkimų komisijos pirmininko parašas.